

*15. FESTIVAL HRVATSKIH DIGITALIZACIJSKIH PROJEKATA
NACIONALNA I SVEUČILIŠNA KNJIŽNICA, ZAGREB 14. I 15. SVIBNJA 2026.*

**DIGITALNA BAZA PODATAKA SMRTNO STRADALIH I
NESTALIH U DOMOVINSKOM RATU:
METODOLOGIJA IZRADE I ISTRAŽIVAČKI POTENCIJAL**

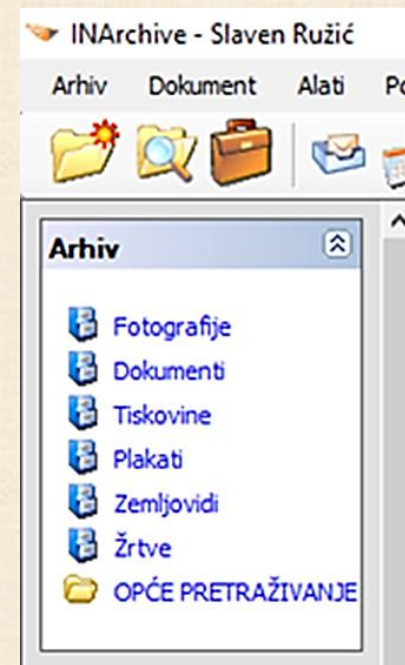
dr. sc. Slaven Ružić, Josipa Maras Kraljević
Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar
Domovinskog rata, Zagreb

NASTANAK BAZE

- Računalna baza koju koristi Hrvatski memorijalno-dokumentacijski centar Domovinskog rata (dalje: HMDCDR) iz Zagreba nastala je u suradnji s tvrtkom *Inpro* iz Čakovca, s kojom je ranije uspostavljena suradnja na izradi baza nekonvencionalnog arhivskog gradiva, poput fotografija, dokumenata, tiska, plakata i zemljovida (*InArchive*).
- Baza predstavlja dobar primjer povezivanja klasičnog arhivskog gradiva i suvremenih digitalnih alata, a sastoji se od niza raznovrsnih parametara, koje su, zbog što preglednije prezentacije podataka o pojedinim žrtvama, osmislili istraživači HMDCDR-a.

SVRHA

- HMDCDR - od svog se osnutka 2005., kao jednom od primarnih djelatnosti, bavi evidentiranjem smrtno stradalih i nestalih osoba u Domovinskom ratu 1991.-1995. na tlu Republike Hrvatske (RH), neovisno o njihovoj nacionalnoj i vjerskoj pripadnosti.
- Svrha ovakvog istraživanja jest, osim u dužnom odavanju pijeteta svim žrtvama rata, i u učinkovitom sprječavanju mogućih manipulacija glede njihova broja, okolnosti i načina stradavanja, čega smo bili svjedoci u neposrednoj prošlosti.

OPSEG PODATAKA U BAZI

- HMDCDR u računalnu aplikaciju (bazu podataka) bilježi sve dostupne informacije o poginulim i nestalim hrvatskim braniteljima, civilima stradalim na teritoriju koji se za trajanja sukoba nalazio pod nadzorom legalnih hrvatskih vlasti, pripadnicima Jugoslavenske narodne armije (JNA) i srpsko-crnogorskih paravojnih postrojbi, te poginulim, ubijenim i nestalim civilima na privremeno okupiranom području RH u razdoblju od 1991. do 1995. godine.

SURADNJA S DRUGIM INSTITUCIJAMA

- S ciljem prikupljanja što relevantnijih i vjerodostojnijih izvora o stradanjima provodi se bliska suradnja s pojedinim državnim institucijama koje također raspolažu s adekvatnim saznanjima o navedenoj problematici, poput Ministarstva hrvatskih branitelja RH, odnosno njegove Uprave za zatočene i nestale, Državnog odvjetništva RH i MUP RH.
- Jednako tako, temeljito se obrađuju arhivsko gradivo Republike Srpske Krajine (RSK) koje je zarobljeno tijekom odvijanja hrvatskih oslobodilačkih vojno-redarstvenih operacija 1995., a čuva se u HMDCDR-u, kao i dostupna stručna literatura o žrtvama.

Četiri osnovne kategorije smrtno stradalih i nestalih

(s obzirom na njihov vojni ili civilni status, kao i područje stradanja):

1. branitelji,
2. civili (poginuli i nestali na području pod nadzorom hrvatskih vlasti),
3. osobe stradale na okupiranom teritoriju RH i
4. stradali Hrvati u Bosni i Hercegovini.

Dobrodošli Žrtve														
Novo Prihvat Traži OCR Schedule														
Ime	Prezime	Ime oca	Mjesto rođenja (š)	Mjesto prebivališta	Mjesto smrti (š)	Mjesto ekshu...	Status	JMBG	Datum rođenja	Mjesto rođenja	Općina rođenja	Razdoblje smrti	Datum smrti	
ŽELJKO		NIKOLA	Waiblingen (Waiblin...	Baćin (Hrvatska D...	Hrvatska Dubic...	Bosanska Du...	BRANITELJ / Cl...		09.04.1971	Waiblingen	Waiblingen	Domovinski rat	12.1991	
JOSIP		JOSIP	Otok (Otok,VS,Hrvat...	Otok (Otok,VS,Hrv...	Otok (Otok,VS,H...		CIVIL		28.01.1962	Otok	Otok	Domovinski rat	03.11.1991	
ARMIN		FERID	Bugojno (Bugojno,B...	Velika Gorica (Vel...	Slavonski Brod (...)		BRANITELJ		18.04.1971	Bugojno	Bugojno	Domovinski rat	01.08.1992	
RASIM		AVDO	Derventa (Derventa,...)		Parići (Gradača...		Pripadnik HVO		01.05.1951	Derventa	Derventa	Domovinski rat	11.07.1992	
SERAFIL		ISNI	Kopacindol (Tetovo,...)		Bosanski Brod (...)		Pripadnik HVO		17.06.1947	Kopacindol	Tetovo	Domovinski rat	16.09.1992	

Sljedeći temeljni identifikacijski parametri:

- ime, prezime i ime oca žrtve.
- nacionalna pripadnost i državljanstvo stradale osobe,
- datum njezina rođenja
- podatci o mjestu, općini, županiji i državi rođenja (s tim da se, u slučaju da je žrtva rođena u RH, primjenjuje današnji teritorijalno-administrativni ustroj RH).
- slijede informacije o obrazovanju i zanimanju pojedine žrtve, ukoliko su dostupne.

RAZRADA KATEGORIJE „STATUS STRADALE OSOBE”

1. TEMELJNO RAZVRSTAVANJE u trenutku stradanja:
 - branitelj,
 - branitelj/civil (ukoliko se osoba u različitim izvorima spominje i kao branitelj i kao civil),
 - civil,
 - dijete (ukoliko je osoba u trenutku smrti/nestanka bila maloljetna),
 - pripadnik JNA, pripadnik paravojnih postrojbi,
 - pripadnik HVO,
 - pripadnik Armije Bosne i Hercegovine.
2. Slijedi kategorija o imenu i djevojačkom prezimenu majke stradale osobe.
3. Nakon nje dolaze podaci o žrtvinu prebivalištu, koji uključuju mjesto, općinu, županiju, državu i točnu adresu njezina posljednjeg prijavljenog prebivališta.
4. Slijede parametri o spolu, bračnom stanju, broju djece i jedinstvenom matičnom broju građana (JMBG) pojedine žrtve, od kojih su nam posljednji iznimno značajni za njezinu pouzdanu i autentičnu identifikaciju.

Arhiv Dokument Alati Pomoć

Arhiv

- Fotografije
- Dokumenti
- Taskovine
- Plakati
- Zemljovid
- Žrtve
- OPĆE PRETRAŽIVANJE

Poruke

- Nova poruka
- Izlazna mapa
- Izlazna mapa

Sistemske mape

- Moj dokumenti
- Odvajeni dokumenti

Dodatni podaci

- Autor
- Država
- Fond
- Fotograf
- Izvorik
- Mjesto
- Osoba
- Regija
- Stvaratelj
- Ulica
- Zanimanje
- ŽR Bračni status
- ŽR Broj djece
- ŽR Državljanstvo
- ŽR Mjesta
- ŽR Nacionalnost
- ŽR Način stradanja
- ŽR Okolnosti stradanja
- ŽR Operacija
- ŽR Počinitelj
- ŽR Razdoblje
- ŽR Spol

Dobrodošli Žrtve

Novo Prihvati Traži OCR Schedule

Ime	Prezime	Ime oca	Mjesto rođenja (š)	Mjesto prebivališta	Mjesto smrti (š)	Mjesto ekshu...	Status	JMBG	Datum rođenja	Mjesto rođenja	Općina rođenja	Razdoblje smrti	Datum smrti	Mjes...
ŽELJKO		NIKOLA	Waiblingen (Waiblin...	Baćin (Hrvatska D...	Hrvatska Dubic...	Bosanska Du...	BRANITELJ / CI...		09.04.1971	Waiblingen	Waiblingen	Domovinski rat	12.1991	Hrva
JOSIP		JOSIP	Otok (Otok.VS.Hrvat...	Otok (Otok.VS.Hrv...	Otok (Otok.VS.H...		CIVIL		28.01.1962	Otok	Otok	Domovinski rat	03.11.1991	Otok
ARMIN		FERID	Bugojno (Bugojno.B...	Velika Gorica (Vel...	Slavonski Brod (...		BRANITELJ		18.04.1971	Bugojno	Bugojno	Domovinski rat	01.08.1992	Slav
RASIM		AVDO	Derventa (Derventa...	Parići (Gradača...			Pripadnik HVO		01.05.1951	Derventa	Derventa	Domovinski rat	11.07.1992	Pari
SERAFIL		ISNI	Kopacindol (Tetovo...		Bosanski Brod (...		Pripadnik HVO		17.06.1947	Kopacindol	Tetovo	Domovinski rat	16.09.1992	Bos
AVDO		ŠABAN	Bihac (Bihać.Bosna i...	Bihac (Bihać.Bosn...	Slunj (Slunj.Hrva...	Slunj (Slunj.Hr...	Pripadnik Armije...		29.05.1966	Bihac	Bihac	Domovinski rat	27.08.1992	Slun
IVAN		ZORAN	Našice (Našice.Hrv...	Šapinovići (Đurde...	Šapinovići (Đurđ...		DIJETE		31.10.1989	Našice	Našice	Domovinski rat	02.06.1992	Šap
ZORAN		JOSIP	Našice (Našice.Hrv...	Šapinovići (Đurde...	Šapinovići (Đurđ...		BRANITELJ		17.06.1967	Našice	Našice	Domovinski rat	05.12.1991	Osije
MIRSAD		SULEJMAN	Žrtve - Uredi dokument - JOSIP /											
MICA		STANKO	Prethodni	Sljedeći	Spremi i zatvori	Spremi	Opcije							
VLADO		GRGA												
KATICA		MATIJA												
MIHAJLO		MILAN												
BORISLAV		BORIS												
JOVICA		MILAN												
STOJAN		NIKOLA												
JOSIP		MATIJA												
MICA		IVAN												
KAŽIMIR		BOŽE												
MIJO		ĐURO												
IVAN		MIRKO												
ILUJA		MARKO												
ZVONIMIR		IVAN												
NINOSLAV		MARTIN												
IVAN		STANKO												
IVO		JOSO												
DRAŽEN		LUKA												
NEDILJKO		MIRKO												
IVAN ZLATKO		JOSIP												
MATO		LUKA												
IBRAHIM		MILAD												
IVAN		FRANJO	Osijek (Osijek.Hrvat...	Osijek (Osijek.Hrv...	Osijek (Osijek.H...		BRANITELJ / CI...		25.01.1960	Osijek	Osijek	Domovinski rat	05.05.1995	Osije
MICA		IVAN	Komarica (Komarica...	Brodski Stupnik (B...	Mišinci (Žakanje...		BRANITELJ		13.10.1970	Komarica	Komarica	Domovinski rat	15.05.1992	Miši
NENAD		TEZA	Valjevo (Valjevo.Srb...	Zadar (Zadar.Hrv...	Poljica (Vrši.Hrv...		CIVIL		06.11.1950	Valjevo	Valjevo	Domovinski rat	10.10.1991	Polji
MARA		MILAN	Dalj (Erdut.Hrvatska)		Tenja (Osijek.Hr...		CIVIL		15.03.1906	Dalj	Erdut	Domovinski rat	30.09.1991	Tenj
RAJKO		MILOSAV	Progoreoci (Arandel...	Skopje (Skopje.M...	Glinica Poljana (...		Pripadnik JNA		02.02.1963	Progoreoci	Arandelovac	Domovinski rat	20.12.1991	Glin
MILAN		JOVAN	Kneževi Vinogradi (K...	Borovo (Borovo.H...	Vukovar (Vukov...		CIVIL		09.09.1928	Kneževi Vinogr...	Kneževi Vino...	Domovinski rat	10.1991	Vukk
BRANKO		DUŠKO	Osijek (Osijek.Hrvat...	Osijek (Osijek.Hrv...	Palača (Šodolo...		Pripadnik JNA i ...		18.06.1971	Osijek	Osijek	Domovinski rat	01.10.1991	Pala
MATO		MARKO	Domaljevac (Dom...				BRANITELJ		03.01.1966			Domovinski rat	19.01.1992	PUN
IVAN		ANTUN	Tovarnik (Tovarnik...	Tovarnik (Tovarni...	Tovarnik (Tovar...	Tovarnik (Tov...	BRANITELJ		30.07.1960	Tovarnik	Tovarnik	Domovinski rat	22.09.1991	Tov
MATO		STJEPAN	Tovarnik (Tovarnik...	Tovarnik (Tovarni...	Lovas (Lovas.Hr...	Lovas (Lovas...	BRANITELJ / CI...		14.02.1937	Tovarnik	Tovarnik	Domovinski rat	10.10.1991	Lova

Pronađeni objekti: 30462, Vidljivi objekti: 200

Čekanje Poruke: 0

Vrsta žrtve: Civil

Osnovno Stradanje Smrt Ostalo

Ime: JOSIP Status: CIVIL

Prezime: Djevojačko prezime:

Ime oca: JOSIP Ime majke: MARIJA

Nacionalnost: hrvatska Odabir mjesta: Otok (Otok.VS.Hrvatska)

Državljanstvo: HRVATSKO Mjesto prebivanja: Otok

Datum rođenja: 28. siječanj 1962. Općina prebivanja: Otok

Odabir mjesta: Otok (Otok.VS.Hrvatska) Županija prebivanja: Vukovarsko-arijska

Mjesto rođenja: Otok Država prebivanja: Hrvatska

Općina rođenja: Otok Adresa prebivanja:

Županija rođenja: Vukovarsko-arijska Spol: Muški

Država rođenja: Hrvatska Bračno stanje: Oženjen

Obrazovanje: SSS Broj djece:

Zanimanje: JMBG:

Naziv:

Upis civilne žrtve – osnovni podaci.

RAZRADA KATEGORIJE „STATUS STRADALE OSOBE”

5. VRSTA STRADANJA

- datum, mjesto, općina, županija i država smrti, kao i precizna lokacija pogibije.
- informacije o **načinu i okolnostima te počinitelju**:
 - A. kategorija *Način smrti*, primjerice, ima slijedeće parametre: poginuo; nestao; samoubojstvo; smrt posljedica ranjavanja; smrt posljedica bolesti; ubijen; ubijen u zatočeništvu.
 - B. kategorija *Okolnosti smrti* dodatno pojašnjava prethodnu kategoriju, pa se sastoji od parametara: nepoznato; kod kuće; nesretni slučaj; prilikom bombardiranja; prilikom granatiranja; u borbi; u zatočeništvu; u zbjegu.
 - C. kategorija *Počinitelj*, na koncu, ima slijedeće odrednice: HV; HVO; JNA i paravojne postrojbe; Armija Bosne i Hercegovine; nepoznato; ostali.

DODATNI PARAMETRI VAŽNI ZA ANALITIKU

- Baza sadrži i podatke o postrojbi (hrvatskoj ili neprijateljskoj),
- dobnom statusu žrtve, koji na osnovi datuma rođenja i smrti automatski izračunava sustav,
- Slijede informacije o ekshumaciji i identifikaciji pojedine stradale osobe (sadrže kategorije: datum; mjesto; općina; županija; država i lokacija ekshumacije, kao i datum i mjesto žrtvine identifikacije, u čijem se uređivanju najbliže surađuje s Upravom za zatočene i nestale Ministarstva hrvatskih branitelja RH),
- parametar o vojnoj operaciji tijekom koje je pojedina osoba izgubila život (primjerice, *Bljesak, Oluja, Maslenica* i sl.).

Slijede opisne kategorije o žrtvama:

- *Bilješke o žrtvi* - gdje se upisuju osobni podaci o žrtvi, poput, primjerice, čina i položaja u oružanim snagama, imena i djevojačkog prezimena supruge, kao i imena i datuma rođenje žrtvine djece;
- *Bilješke o smrti* - gdje se pobliže opisuju način, okolnosti i počinitelji stradavanja žrtve, ukoliko se raspolaže dostatnim podacima i
- *Bilješke o izvoru* - gdje se navode precizne informacije o izvorima iz kojih su se crpile informacije o smrti, odnosno nestanku pojedine osobe.

Žrtve sa statusom hrvatskog branitelja imaju i poseban *DOMPLUS opis*, u kojemu su opisane okolnosti njihovog stradavanja, a kojega su kreirali djelatnici Ministarstva hrvatskih branitelja RH.

BROJČANI PODATCI O NESTALIM I SMRTNO STRADALIM OSOBAMA (uneseni do travnja 2026.):

- Ukupno je zabilježeno **20.348** osoba smrtno stradalih u Domovinskom ratu na području RH:
 - 13.627 vojnika (8.768 hrvatskih branitelja te
 - 4.859 pripadnika JNA i srpsko-crnogorskih paravojnih postrojbi),
 - 6.643 civila i
 - 78 osoba nepoznatog statusa.
- Među civilnim žrtvama: 3.558 su Hrvati,
 - 2.164 su Srbi,
 - 510 pripadnici drugih nacionalnosti, dok za
 - 411 civila nacionalnost još nije utvrđena.
- u bazu su upisane i osobe koje nisu imale prebivalište u RH, ali su poginule na njezinu teritoriju u zbivanjima vezanima uz Domovinski rat (prvenstveno vojnici JNA i pripadnici neprijateljskih paravojnih postrojbi).
- podatci o agresorskim ljudskim gubitcima nisu konačni i zasigurno su veći, no dio relevantne dokumentacije nalazi se u institucijama Republike Srbije i trenutno nije dostupan istraživačima.
- u aplikaciju su uneseni i podatci za 8.475 smrtno stradalih osoba u Republici Bosni i Hercegovini (poglavito pripadnika Hrvatskog vijeća obrane (HVO) i civila hrvatske nacionalnosti koji su 1992. imali prijavljeno prebivalište u Republici Bosni i Hercegovini).

Zrtve_1991_općina Zagreb_staro.xlsx - Microsoft Excel

Ime	Prezime	Ime oca	Mjesto rođenja (\$)	Mjesto prebivališta (\$)	Mjesto stradanja (\$)	Mjesto ekshumacije (\$)	Status	JMBG	Datum rođenja	Mjesto rođenja	Općina rođenja	Razdoblje stradanja	Datu
DINKO	I	DUŠAN	Slavonski Brod (Slavonski Brod,Hrvatska)	Sikirevci (Sikirevci,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)		DIJETE	25	25.03.1978	Slavonski Brod	Slavonski Brod	Domovinski rat	18.12.
JOSIP	I	STJEPAN	Sisak (Sisak,Hrvatska)	Sisak (Sisak,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)		BRANITELJ	25	25.09.1948	Sisak	Sisak	Domovinski rat	17.10.
REFIK	I	SMAIL	Doboj (Doboj,Bosna i Hercegovina)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)		BRANITELJ	06	06.09.1959	Doboj	Doboj	Domovinski rat	23.10.
VLADIMIR	I	IVAN	Pakrac (Pakrac,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)		BRANITELJ	23	23.01.1953	Pakrac	Pakrac	Domovinski rat	05.09.
RENATO	I	IVAN	Velika Gorica (Velika Gorica,Hrvatska)	Odra (Zagreb,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)		CIVIL	29	29.10.1966	Velika Gorica	Velika Gorica	Domovinski rat	31.10.
IVAN	I	VALENT	Varaždin (Varaždin,Hrvatska)	Drenovec (Varaždinske Toplice,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)		BRANITELJ	20	20.05.1969	Varaždin	Varaždin	Domovinski rat	23.11.
BRUNO	I	JOSIP	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)		BRANITELJ	28	28.02.1972	Zagreb	Zagreb	Domovinski rat	25.11.
ŽELJKO	I	SLAVKO	Vrana (Pakoštane,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)		BRANITELJ	15	15.05.1962	Vrana	Pakoštane	Domovinski rat	24.10.
JOSIP	I	JOSIP	Vukovar (Vukovar,Hrvatska)	Borovo (Borovo,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)		BRANITELJ	20	20.02.1934	Vukovar	Vukovar	Domovinski rat	30.10.
LIUBIŠA	I	SAVA	Perna (Topusko,Hrvatska)	Perna (Topusko,Hrvatska)	Zagreb (Zagreb,Hrvatska)		Pripadnik JNA i paravojnih postrojbi	24	24.05.1965	Perna	Topusko	Domovinski rat	28.09.

Izvoz podataka u excel tablicu.

MOGUĆNOSTI ZA ISTRAŽIVANJE

- Baza podataka, nadalje, omogućuje da se pohranjeni podaci o žrtvama pretražuju kombinacijom svih prethodno navedenih parametara, pa je tako, primjerice, za najkraće vrijeme moguće dobiti popise osoba određenog statusa, mjesta rođenja i mjesta prebivanja, a koje su stradale točno određenog datuma na točno određenom mjestu, odnosno lokaciji, što aplikaciju HMDCDR-a čini jedinstvenom u RH.
- Istraživači koje radi na bazi, također, svakodnevnom uporabom programa uočavaju eventualne nedostatke i rješavaju ih u suradnji s kreatorom baze u najkraćem mogućem roku.

ZAKLJUČAK

Digitalna baza podataka HMDCDR-a o smrtno stradalima i nestalim osobama predstavlja poučan primjer kako se, uz jasnu viziju, angažirani doprinos djelatnika te u suradnji s odgovarajućim informatičkim tvrtkama i institucijama koje se bave srodnom problematikom može razviti alat od iznimnog historiografskog, arhivističkog, sociološkog odnosno općenito znanstveno-istraživačkog značaja, a koji je ujedno važan u doprinosu zaštiti nacionalnog identiteta.